

Sundhed.

Regeringen bør forpligte sig på ambitiøse forebyggelsesmålsætninger

*Forebyggelsesalliancen For
Fremtidens Sundhedsvæsen*

Forebyggelse kan være med til at løse nogle af de helt centrale udfordringer, som vores velfærdssamfund står overfor. Manglen på arbejdskraft og det fremtidige pres på vores sundhedsvæsen er blot eksempler på nogle af de problemer, hvor forebyggelse er en vigtig del af den langsigtede løsning.

Men et løft af den danske forebyggelsesindsats kræver politisk mod og vilje. Og ikke mindst, at vi ikke kun laver kortsigtede politiske løsninger. Derfor foreslår vi både, at regeringen forpligter sig på ambitiøse forebyggelsesmålsætninger frem mod 2035 - og at der fremlægges en forebyggelsesstrategi, så vi opnår målsætningerne.

Danmarks har et stort potentiale, når det kommer til forebyggelse. Den seneste rapport om "Sygdomsbyrden i Danmark" peger netop på forebyggelse som et centralt svar i at sikre mere arbejdskraft, når det kommer til en række sygdomsområder.

For eksempel er der ved

de psykiske lidelser et ekstraordinært stort potentiale, da borgere med depression har godt 3 millioner ekstra sygedage sammenlignet med personer uden depression – hvilket svarer til godt 13.000 fuldtidsstillinger. Og vi kan være med til at gøre en reel samfundsforskel, hvis vi tænker forebyggelse bredere ind, end vi gør i dag.

Forebyggelse handler ikke kun om et specifikt sygdomsområde. Og forebyggelse er en del af alle livets faser. Det starter i fosterstadiet og følger med, når børnene går i daginstitution og skole, når de senere træder ind på arbejdsmarkedet og når de til sidst går på pension.

Forebyggelse handler også om de sygdomme, som vi ikke kan undgå, men hvor vi kan sikre, at patienterne ikke får forværret deres sygdom.

Og endeligt handler det om alle de mange af de valg, som vi træffer, selv når vi ikke er syge – i alt fra kost til motion. Kort sagt handler forebyggelse om, hvordan vi sikrer danskerne et bedre liv.

Derfor har vi sammen

startet Forebyggelsesalliancen For Fremtidens Sundhedsvæsen. Og de fleste vil nok bemærke, at vores organisationer dækker bredt.

Det er helt bevidst. For det samme burde den danske forebyggelsespolitik gøre.

Og vi vil sammen i 2024 lancere alliancens bud på, hvilke ambitiøse og forpligtende pejlemærker regeringen kan sigte mod 2035 – samt hvordan vi politisk

kommer i mål. For det er tid til, at regeringen forpligter sig på ambitiøse forebyggelsesmålsætninger.

Indlægget er underskrevet af medlemmerne af Forebyggelsesalliancen For Fremtidens Sundhedsvæsen:

Mads Kaagaard, CEO, Danica Pension. **Thomas Hübertz**, forebyggelses- og rådgivningschef, AIDS-Fondet. **Michael**

Gram Kirkegaard, adm. direktør, Aleris. **Mette Raun Fjordside**, direktør, Alzheimerforeningen. **Anne Holm Hansen**, direktør, Astma-Allergi Danmark.

Jesper Gulev Larsen, formand, Danmarks Apotekerforening. **Mette Mandrup**, direktør, Dansk Firmaidræt.

Helle Terkildsen Maindal, forperson, Dansk Selskab for Folkesundhed. **Martin Schultz**, forperson, Dansk

Selskab for Geriatri. **Kirsten Wisborg**, forperson, Dansk Selskab for Ledelse i Sundhedsvæsenet. **Laura Drachmann Poulsen**, formand, Danske Skoleelever. **Elisabeth Gregersen**, forperson, Danske Tandplejere. **Inger Møller Nielsen**, formand, Danske Ældreråd.

Mia Gall Grandahl, formand, Den Lægefaglige Tænketank. **Charlotte Bach Thomassen**, landsformand, DGI. **Christian Gaden Jensen**, adm. direktør, Fonden Mental Sundhed. **Mette Bryde Lind**, direktør, Giftforeningen. **Majbritt Tobberup**, landsformand, Høreforeningen. **Helle Fabiansen**, adm. direktør, Kosmetik- og hygiejnebranchen. **Ann Leistiko**, direktør, Lungeforeningen.

Peter Huntley, direktør, Medicoindustrien. **Ece Bayrak**, Managing Director, MSD Danmark. **Malene M. Deelee**, landsformand, Nyreforeningen. **Per Michael Larsen**, direktør, Optikerforeningen. **Marianne Skjold**, adm. direktør, Psykiatrifonden.

Jakob Brandt, adm. direktør, SMVdanmark. **Susanne Kleist**, formand, Tandlægeforeningen.

Illustration: Gert Ejton

Replik.

Kunstig intelligens, hjælp os med affaldssortering!

*Ricardt Riis, fhv. præst, Carit
Etlars Vej 25, Horsens*

Tirsdag den 6. februar udtrykte Dan Rachlin i Avisen Danmark sin frustration over de mange slags affaldsspande, han skulle sortere i. Man kunne forstå, at han følte sig som noget af et nokkefår. Den følelse kan jeg så levende genkende fra mig

selv. Hvad skal hvorhen og hvorfor?

Vi får vistnok god information i diverse flyers, men at huske det alt sammen, når man står en morgen og har travlt, det er altså meget forlangt.

Jeg mener engang for ikke så længe siden at have læst, at man nogle steder har op-lært computere til at sortere

affald. De skulle efter sigende være betydelig bedre end os mennesker, hvilket ikke undrer mig, 95 procent rigtige, mod 75 procent for os mennesker var det vist.

Og når vi vover at sætte kunstig intelligens (AI) til at styre biler, hvilket jo ofte er en sag om liv eller død, så skulle vi vel også kunne få AI til at hjælpe os med affaldet.

De mange affaldsspande med tilhørende afhentningsvogne er da heller ikke billige.

Er det for dyrt? Jamen, de mange affaldsspande med tilhørende afhentningsvogne er da heller ikke billige. Men selvfølgelig: hvis Rachlin og jeg er de eneste nokkefår i landet, bliver det nok ikke sat i værk.

Men mon dog ikke der er flere, der godt kunne tænke sig at slippe for alle disse spekulationer?

Landbrug.

Vanvittige gebyrstigninger spænder ben for mindre landbrug

*Lone Andersen, formand for
Familielandbruget, Landbrug
& Fødevarer, og Niels Henrik
Keinicke, formand for
Familielandbruget LRS Vejle*

Fødearestyrelsen har med kort varsel udsendt en hørings om stigninger i kontrolgebyrerne for kontrol af fødevarer, foder og dyr på 51 millioner kroner. De seneste fem år er gebyrerne steget med ikke mindre end 120 mio. kr.

Det er uforståeligt, at Fødearestyrelsen fortsat på-

lægger erhvervet nye konkurrenceforvridende byrder til skade for både produktion og eksport af dyr og fødevarer. For eksempel stiger kontroltakster fra 469 kr. pr. kvartal til over 1100 kroner pr. kvartal og takster på dyrlægegodkendelser stiger mellem 83 og 140 procent.

Gebyrstigningerne rammer særligt de mindre bedrifter. Rygsækken for de mindre landbrug bliver tungere og tungere, og især de mindre landbrug vil have svært ved at håndtere de store prisstigninger.

Derfor har vi netop sendt et brev til fødevareminister Jacob Jensen (V), hvori vi insisterer på, at kontrolbesøg skal skabe værdi og mening for den enkelte landmand samtidig med, at fødevarekvaliteten holdes i top. Det gør vi ved at sikre kontrol af de landbrug, hvor der er grund til eftersyn, fremfor at føre unødigt kontrol med tilfældige bedrifter. Det må ikke gå hen og blive en art skat.

Det forhøjede gebyr øger omkostningen for nødslagtning af dyr så meget, at flere

dyr vil blive aflivet og sendt til destruktion i stedet for at blive nødslagt. Dette er beklageligt, og det går imod regeringens og EU's politik om

mindsket madspild, bæredygtighed og ressourceoptimering. Det vil gå ud over naturpleje og bidrage til madspild, hvis det er en un-

Det er uforståeligt, at Fødearestyrelsen fortsat pålægger erhvervet nye konkurrenceforvridende byrder.

derskudsforretning at nødslette.

Samtidig kan det blive ødelæggende for livet i landdistrikterne. Derfor mener vi, at der nu må sættes et konkret politisk mål for en betragtelig reduktion af kontrolomkostningerne.

Fra Familielandbrugets side vil vi ligeledes kraftigt opfordre til, at der findes en alternativ finansiering, så gebyret ikke forhøjes yderligere, og engagerede folk med alsidige landbrug må gå fra hus og hjem.